

W ramach Inicjatywy nr 1 pt „Zagospodarowanie i pielęgnacja małego zbiornika wodnego wraz z zachowaniem siedliska przyrodniczego” udało się przywrócić do świetności zbiornik wodny który od kilkudziesięciu lat w wyniku braku prac konserwacyjnych utracił swą świetność. Dużym problemem przy realizacji tej inicjatywy było wyłonienie wykonawcy prac ziemnych w ramach zbiornika polegających na odmuleniu zbiornika wodnego i umocnieniu jego brzegów.

Ostatecznie udało się wyłonić wykonawcę usługi którym została firma budowlana Piotr Gieroń z ceną usługi mieszczącą się w pierwotnym kosztorysie. Koniecznym było też uzyskanie zgody na prace od Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Krakowie Delegatura w Tarnowie (zbiornik leży bowiem w strefie objętej ochroną przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków). Prace utrudniało też miejsce w jakim położony jest zbiornik wodny, a mianowicie niecka otoczona z dwóch stron stromymi brzegami. Finalnie do końca września 2015 roku udało się odmulić i doprowadzić do pierwotnego wyglądu zbiornik wodny w ramach działki nr 75/62 oraz odtworzyć alejkę spacerową która do niego prowadzi. W ramach realizacji inicjatywy przygotowanych zostało też 5 platform pływających dla ptaków które aktualnie (na dzień składania rozliczenia) złożone są na okres zimowy na poddaszu budynku Centrum Produktu Lokalnego w Rzuchowej (własność stowarzyszenia GRUPA ODROLNIKA) i zostaną puszczane na wodę na odnowionym zbiorniku wodnym w okresie wiosennym. Dzięki tym platformom ptaki przebywające na terenie wsi Rzuchowa i zespołu dworsko-parkowego w Rzuchowej będą mogły korzystać bezpiecznie z wody źródlanej w upalne dni. W ramach tej inicjatywy również wykonana i zamontowana została w miejscu alejki spacerowej na balach modrzewiowych kładka spacerowa która ma chronić osoby wizytujące ten zbiornik i rośliny czy zwierzęta żyjące na tym obszarze przed upadkiem do zbiornika wodnego w okolicach „miechu” lub z nasypu brzegu stanowiącego zaporę dla wody. Przy drodze gminnej z której schodzi się na ścieżkę spacerową do przedmiotowego zbiornika została zamontowana tablica informacyjna o inicjatywie jak i o jej finansowaniu przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

Do realizacji inicjatywy zaangażowani byli poza jej inicjatorem również lokalni mieszkańcy czy nawet wolontariusz z Niemiec którzy pomagali uprzątnąć teren z śmieci oraz uporządkować zakrzaczenia co z kolei spowodowało umocnienie przekonania, że realizacja inicjatyw takich jak ta jest możliwa do wykonania i że warto chronić środowisko naturalne które zapewnia nam i naszemu organizmowi nie tylko warunki do życia ale też i wypoczynku.

Do realizacji inicjatywy konieczne było zlecenie usług 4 różnym wykonawcom. Łączna wartość realizowanej inicjatywy wyniosła: 29 200,00 zł

Część parku i zbiornik wodny położony na działce nr 75/62 przywrócony do świetności w ramach przedmiotowej inicjatywy pozostaje nie ogrodzony i ogólnodostępny bezpłatnie przez cały rok dla zwiedzających to miejsce osób w taki sposób aby osoby odwiedzające to miejsce nie zakłócały życia zwierząt czy roślin tu występujących. Jednocześnie stworzono możliwość do obserwowania roślin oraz zwierząt na tym terenie występujących w sposób naturalny w środowisku.

Pełny efekt inicjatywy widoczny będzie po okresie wiosennym kiedy pojawi się większa ilość wody zdolnej do pełna zapełnić zbiorniki wodne i zazieleni się trawa oraz rozpocznie okres wegetacyjny roślin i życia gadów, płazów i zwierząt.

Korzyści dla środowiska to rekultywacja obszaru zdegradowanego przez człowieka oraz wyznaczenie ścieżki dla pieszych w taki sposób aby wyeliminować negatywne skutki powodowane przez przypadkowych przechodniów poruszających się przypadkowymi trasami.

W ramach Inicjatywy nr 2 pt „**Rekultywacja siedliska żab zdegradowanego przez człowieka.**” udało się przywrócić do świetności dwa zbiorniki wodne położone na działce nr 97/5 które od kilkunastu lat w wyniku braku prac konserwacyjnych mocno ucierpiały poprzez zamulenie i spłylenie lustra wody. Dużym problemem przy realizacji tej inicjatywy było wyłonienie wykonawcy robót ziemnych przy odmulaniu i umocnieniu brzegów obu zbiorników.

Ostatecznie udało się wyłonić wykonawcę usługi którym została firma budowlana Piotr Gieroń z ceną usługi nie mieszczącą się w pierwotnym kosztorysie. Należało zwiększyć budżet na prace przy zbiornikach wodnych w ramach tej inicjatywy co udało się dzięki oszczędnościom powstałym przy zapewnieniu konkurencyjnego wyboru wykonawcy w ramach innych pozycji wniosku. Problemem okazały się też prace przy jednym z dwóch zbiorników w którym było stosunkowo grząsko w wyniku czego prace podzielono na 2 etapy - pierwszy etap obejmował dolny zbiornik wodny zaś drugi etap obejmował w okresie już zimowym drugi zbiornik wodny. Finalnie do końca grudnia udało się odmulić i doprowadzić do pierwotnego wyglądu oba zbiorniki wodne w ramach działki nr 97/5 oraz odtworzyć alejkę spacerową która prowadzi wzdłuż obu zbiorników. Dokonano także wykoszenia zarośli i traw przy alejce . Na potrzeby uzupełnienia drzew przy alejce zostały zakupione drzewa takie jak: lipa, dąb, brzoza w liczbie 5 szt. Dzięki realizacji niniejszej inicjatywy przywrócono do świetności zbiorniki wodne i odtworzono dogodne warunki do rozwoju populacji żab stwarzając tym samym wyznaczone miejsce do spacerowania dla mieszkańców i osób odwiedzających Rzuchową w tym zespół dworsko-parkowy jak również szanse na słuchanie koncertów żabich w postaci tzw „rechotu” w godzinach wieczornych. Przy drodze gminnej z której schodzi się w ścieżkę spacerową do przedmiotowego zbiornika została zamontowana tablica informacyjna o inicjatywie jak i o jej finansowaniu przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

Do realizacji inicjatywy zaangażowani byli poza jej inicjatorem Koło Gospodyń Wiejskich w Rzuchowej również lokalni mieszkańcy w tym członkowie stowarzyszenia GRUPA ODROLNIKA czy nawet wolontariusz z Niemiec którzy pomagali uprzątnąć teren z śmieci zwłaszcza zbiorniki wodne oraz uporządkować zakrzaczenia wzdłuż alejki spacerowej co z kolei spowodowało umocnienie przekonania że realizacja inicjatyw takich jak ta jest możliwa do wykonania i że warto chronić środowisko naturalne które zapewnia nam i naszemu organizmowi nie tylko warunki do życia ale też i do wypoczynku w tym przypadku miejsce do spacerowania w cieniu drzew, wieczorem słuchania rechotu żab czy wreszcie w okresie lata odpoczynku na kocyku obserwując jak pływają występujące tu ptaki wodne (dzikie kaczki, łabędzie itp.)

Do realizacji inicjatywy konieczne było zlecenie usług 4 różnym wykonawcom. Łączna wartość realizowanej inicjatywy wyniosła: 42 600,00 zł

Część parku i dwa zbiorniki wodne położone na działce nr 97/5 przywrócone do świetności w ramach przedmiotowej inicjatywy pozostają nie ogrodzone i ogólnodostępne bezpłatnie przez cały rok dla zwiedzających to miejsce osób w taki sposób aby osoby odwiedzające to miejsce nie zakłócały życia zwierząt (żab i innych płazów) czy wegetacji roślin tu występujących.

Pełny efekt inicjatywy widoczny będzie po okresie wiosennym kiedy pojawi się większa ilość wody zdolnej do pełna zapełnić zbiorniki wodne i zazieleni się trawa oraz rozpocznie okres wegetacyjny roślin i życia gadów, płazów i zwierząt

Korzyści dla środowiska to rekultywacja obszaru zdegradowanego przez człowieka, wykonanie nasadzeń drzew oraz uporządkowanie ścieżki dla pieszych w taki sposób aby wyeliminować negatywne skutki powodowane przez przypadkowych przechodniów poruszających się przypadkowymi trasami.

W ramach Inicjatywy nr 4 pt „Ogródek edukacyjny - edukacja dzieci i rozmnażanie starych odmian roślin sposobem na ochronę zagrożonych gatunków.” udało się w ramach działki nr 76/2 w miejscowości Rzuchowa tuż obok budynku Centrum Produktu Lokalnego (CPL) powołać do życia tzw. „Ogródek edukacyjny” który prowadzony jest przez Stowarzyszenie GRUPA ODROLNIKA. Inicjatywa ta została zrealizowana również przez to stowarzyszenie z zamiarem prowadzenia bezpłatnych zajęć w okresie wiosna-lato-jesień dla osób odwiedzających CPL czy specjalnie dla młodzieży szkolnej w ramach oferty zajęć dla dzieci. Realizacja inicjatywy została ukończona miesiącu grudzień 2015 roku dzięki sprzyjającej pogodzie udało się zbudować 70 metrów ogrodzenia mającego chronić dzieci w trakcie zajęć, zamontować szklarnie do pikowania i sadzenia oraz rozmnażania roślin a także do prowadzenia zajęć z dziećmi czy innymi potencjalnie zainteresowanymi, zamontować dwie lampy fotowoltaiczne które oświetlają teren wokół ogródka i sam ogródek po zmierzchu wykorzystując odnawialne źródła energii. W ogródku zamontowano także 20 ławek zdolnych pomieścić 3 osoby każda oraz 10 stołów zdolnych pomieścić 6 osób każdy co razem daje 60 osób na jednorazowe zajęcia. Dodatkowo wykonano 2 tablice reklamowe, zakupiono i rozstawiono 10 donic drewnianych w których można sadzić roślinki na potrzeby edukacyjne takie jak np. w pierwszej donicy sadzimy ziarenko sałaty w drugiej widzimy jak ta sałata będzie wyglądać za tydzień w kolejnej jak będzie wyglądać za dwa tygodnie w następnej za trzy tygodnie i wreszcie gotowa do spożycia. W ramach inicjatywy zakupiono materiał nasadzeniowy w ilości 200 sztuk sadzonek. Dla ogródka została stworzona przez stowarzyszenie specjalna sekcja na stronie CPL pod adresem www.cpl.odrolnika.pl w zakładce „ogródek edukacyjny” oraz został nakręcony spot promocyjny. Spot ten został zamieszczony na stronie internetowej Stowarzyszenia, LGD Dunajec-Biała, profilu facebook stowarzyszenia i innych i na dzień składania rozliczenia ma już 75 oglądnięć. Dodatkowo spot został wyemitowany na antenie Telewizji Kraków w dniu 30 grudnia 2015 oraz w regionalnej TV o nazwie Tarnowska TV. Ogródek edukacyjny zajmuje powierzchnię ponad 10 arów. Utrzymanie trwałości inicjatywy oraz dbanie o rezultaty powstałe na skutek realizacji zadania są po stronie Stowarzyszenia GRUPA ODROLNIKA.

Do realizacji inicjatywy zaangażowani byli poza jej inicjatorem tj. stowarzyszeniem GRUPA ODROLNIKA także lokalni mieszkańcy czy nawet wolontariusz z Niemiec. Zaangażowanie na etapie przygotowania terenu pod budowę ogródka, a także na etapie prac przy jego powstawaniu spowodowało umocnienie przekonania wśród lokalnej społeczności że realizacja inicjatyw takich jak ta jest możliwa do wykonania i że warto chronić środowisko naturalne które zapewnia nam i naszemu organizmowi nie tylko warunki do życia ale też i pokarm nie skażony środkami chemicznymi czy też i warunki do wypoczynku połączonego z edukacją poprzez utrzymanie w nim bioróżnorodności. Do realizacji inicjatywy konieczne było zlecenie usług 14 różnym wykonawcom co stanowi największą ich ilość w grupie wszystkich 20 inicjatyw. Łączna wartość realizowanej inicjatywy wyniosła: 53 800,00 zł

Pełny efekt inicjatywy widoczny będzie po okresie wiosennym kiedy zacznie się wegetacja roślin.

Korzyści dla środowiska W ogródku edukacyjnym dzieci będą zdobywać wiedzę na temat tego skąd się bierze żywność, jak wygląda rolnictwo ekologiczne, będą mogły same spróbować pracy rolnika. Dodatkowo w ogródku będą rozmnażanie i rozdawane stare odmiany roślin. Dzięki takim zajęciom liczymy na promocję rolnictwa ekologicznego (przyjaznego środowisku naturalnemu stanowiącego przeciwwagę dla rolnictwa konwencjonalnego zdominowanego przez monokultury i stosowanie w dużych ilościach środków chemicznych). Dodatkowo ogródek dzięki zastosowaniu do oświetlenia lamp fotowoltaicznych promuje odnawialne źródła energii.

W ramach Inicjatywy nr 5 pt „Przeciwdziałanie zanikaniu owadów zapylających - pszczoły.” udało się stworzyć warunki dla zwiększenia populacji zapylaczy takich pszczoły i utworzyć miejsce edukacyjne. W trakcie realizacji inicjatywy zakupiono 20 nowych uli wraz z odkładami pszczelimi, 100 kg roślin miododajnych oraz tabliczkę informacyjną o inicjatywie w tym o jej finansowaniu przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie. W ramach inicjatywy udało się zwiększyć ilość zapylanych roślin na obszarze Powiatu Tarnowskiego nie tylko w roku jej realizacji ale i w latach przyszłych. Pieczę nad pszczołami objął pszczelarz hobbysta - Pan Piotr mieszkaniec podtarnowskiej wsi, który ceni swoje pszczoły za ich przystojową pracowitość oraz za to, że dzięki im staraniom zapylane są kwitnące sady owocowe, uprawy rolne i większość roślin będących surowcem do produkcji żywności. Jak sam przyznaje Pan Piotr bez udziału pszczół wiele gatunków roślin nie mogłoby się rozwijać lub ich uprawy dawałyby niewielkie plony. Rośliny te służą nie tylko ludziom ale i zwierzętom czy nawet owadom zajmującym w przyrodzie odpowiednie miejsce w łańcuchu pokarmowym.

We wrześniu oraz w październiku 2015 roku stowarzyszenie GRUPA ODROLNIKA i autor inicjatywy Pan Piotr zapraszali wszystkich chętnych na otwarte prelekcje pszczelarskie w miejscowości Jodłówka-Wałki koło Tarnowa. Informacja była publikowana m.in. na stronie stowarzyszenia GRUPA ODROLNIKA.

Do realizacji inicjatywy konieczne było zlecenie usług 3 różnym wykonawcom. Łączna wartość realizowanej inicjatywy wyniosła: 13 500,00 zł

Korzyści dla środowiska dzięki tej inicjatywie udało się uzupełnić ubytki pszczele powstałe na skutek nieodpowiedniej eksploatacji ekosystemu przez człowieka - stworzono warunki do bytowania oraz rozmnażania się dla około 500 000 pszczół poprzez zakup 20 uli wraz z odkładami pszczelimi.

Inicjatywa zwróciła także uwagę osób postronnych na fakt, że los pszczół jest dla ludzi ważny i jest ważny dla środowiska naturalnego w którym żyjemy. Część rolników, mimo że odnoszą największe korzyści z prac pszczół, nie dbają o nie. Mimo zaleceń producentów środków ochrony roślin odnośnie godzin przeprowadzania zabiegów na roślinach, notorycznie zdarzają się podtrucia. Aby ratować pszczoły powinniśmy działać aktywnie w takich sytuacjach i tak działaliśmy w tej inicjatywie. W ramach przeciwdziałania zanikaniu zapylaczy odtworzyliśmy warunki, w których będą mogły one spokojnie funkcjonować. Utworzono miejsce w którym będą mogły latać na pożytki, z dala od chemicznych oprysków, wśród specjalnie zasadzonych dla nich roślin miododajnych, które są fundamentem przetrwania pszczół. Aby nie przerwać łańcucha pokarmowego wielu zwierząt i owadów należy zadbać o pszczoły. Ponieważ przerwanie podstawowego łańcucha pokarmowego doprowadzi do tego, iż kolejnym zwierzętom zabraknie pokarmu, następnie krąg będzie się zawężał, aż dotrze do człowieka. Dzięki inicjatywie przeciwdziałamy obumieraniu pszczół, aby ekosystem mógł w prawidłowy sposób funkcjonować. Warto zaznaczyć również, że pszczoły mają diametralne znaczenie dla zapylania wielu gatunków roślin, krzewów, drzew, a tym samym dla ich rozmnażania i funkcjonowania w naturalnym środowisku.

W ramach Inicjatywy nr 9 pt „Zachowanie starych odmian roślin ozdobnych i ochrona środowiska poprzez montaż kompostowników odpadów organicznych i tworzenie bioróżnorodności.” udało się utworzyć 20 ogólnodostępnych ogródków przydomowych w których posadzono stare odmiany roślin głównie ozdobnych. Spośród 20 ogródków 10 zlokalizowano w Gminie Ciężkowice we wsiach: Bruśnik, Jastrzębia Górna, Kipszna, Tursko oraz Pławna i 10 w Gminie Pleśna w miejscowości Rzuchowa. Na stronie stowarzyszenia GRUPA ODROLNIKA w grudniu 2015 roku znalazł się komunikat o tych ogródkach i informacja o możliwości ich zwiedzania – dodatkowo każdy ogródek został zaopatrzony w specjalną tabliczkę informacyjną o inicjatywie oraz o jej finansowaniu przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

Do realizacji inicjatywy zaangażowani byli poza jej inicjatorem tj. członkiniami Koła Gospodyń Wiejskich w Ciężkowicach Panie z Koła Gospodyń Wiejskich w Pleśnej czy też członkowie ich rodzin (ogólnie szacuje się że do realizacji inicjatywy przy urządzaniu ogrodów zaangażowanych było ok. 60 osób co sprawia, że ta inicjatywa angażowała największą liczbę osób). Zaangażowanie na etapie przygotowania ogródków, nasadzeń tak dużej liczby osób z kolei spowodowało umocnienie przekonania wśród lokalnej społeczności, że realizacja inicjatyw takich jak ta jest możliwa do wykonania i że warto chronić środowisko naturalne które zapewnia nam i naszemu organizmowi nie tylko warunki do życia ale też i wypoczynku poprzez utrzymanie w nim bioróżnorodności, a przez to tworzenie warunków do życia i rozmnażania owadów czy zapylaczy jakże nam potrzebnych.

Na pierwszy rzut oka daje się zaobserwować odwrót od powstałego swego czasu trendu wymieniania starych odmian roślin ozdobnych przy wiejskich domach na iglaki jak np. tuje co stanowiło zagrożenie dla obecności i zachowania tych starych odmian roślin ozdobnych w ogóle i w krajobrazie polskiej wsi.

Do realizacji inicjatywy konieczne było zlecenie usług 3 różnym wykonawcom z czego jedna usługa dotyczyła dostawy materiału nasadzeniowego w bardzo dużej ilości, druga przygotowania i dostawy kompostowników drewnianych, a trzecia przygotowania tabliczek informacyjnych na płot przy każdym ogródku. Łączna wartość realizowanej inicjatywy wyniosła: 37 000,00 zł

Pełny efekt inicjatywy widoczny będzie po okresie wiosennym kiedy zacznie się wegetacja roślin.

Korzyści dla środowiska Ogródki przydomowe to ogrody pełne różnobarwnych kwiatów, zapachów, brzęczenia pszczoł, trzmieli, os i innych zapylaczy jak również śpiewu ptaków, latających motyli itp. Ogródki takie zawsze otaczały nasze wiejskie domy. Były miejscem wypoczynku, spotkań, dawały schronienie ptakom, owadom, gadom i płazom. Tradycyjne wiejskie ogródki miały pewne cechy niezmiennie, tzn. na niewielkiej przestrzeni rosło mnóstwo roślin o ozdobnych kwiatach. Powodem dla których należy zachować wiejskie ogrody jest zachowanie przed wyginięciem starych, lokalnych odmian irysów, lili, dali, malw i in., które uprawiały nasze mamy i babcie. Występują one na naszych ziemiach od wielu tysięcy lat i są najlepiej przystosowane do naszych warunków klimatycznych i glebowych. Powstałe ogródki nie tylko będą upiększały kolorami czy zapachem wsie w których je utworzono ale z pewnością przyczynią się do darmowego rozdawania sąsiadom materiału nasadzeniowego, nasion i powstawaniu nowych takich ogródków, a dzięki temu rozprzestrzenianiu się zaginionego już materiału nasadzeniowego w tym nasion wymienionych wcześniej odmian roślin.

Ogródki te z racji bogactwa kwiatów będą przyczyniały się też do tworzenia warunków do życia zapylaczy takich jak pszczoły. Ogródki te są przykładem aktywnej działalności w sytuacji ratowania pszczoł dzięki odtworzeniu warunków, w których mogą funkcjonować. Utworzone miejsca w których będą mogły latać na pożytki (ogrodki przydomowe), z dala od chemicznych oprysków, wśród specjalnie zasadzonych dla nich roślin miododajnych, które są fundamentem przetrwania pszczoł.

W ramach Inicjatywy nr 20 pt „**Tworzenie i wspieranie lokalnych partnerstw poprzez budowę bazy danych o starych gatunkach, rasach i odmianach roślin i zwierząt gospodarskich.**” udało się powołać do życia ogólnodostępne w sieci Internet i co ważniejsze bezpłatne miejsce w którym można swobodnie wymieniać się informacjami na temat starych odmian roślin i ras zwierząt w celu wymiany materiału nasadzeniowego czy rozmnożeniowego w przypadku zwierząt. W ramach inicjatywy powstała strona internetowa pod adresem www.tradycyjneodmiany.pl (właścicielem domeny jest stowarzyszenie GRUPA ODROLNIKA będące również autorem inicjatywy które to dokonało rejestracji tej domeny), baza danych oraz spot promocyjny trwający 5 minut.

Strona składa się z 10 podstron zaś przy opracowaniu treści na niej zawartych zaangażowani byli członkowie stowarzyszenia GRUPA ODROLNIKA. Na zbudowanej stronie jak i w spocie znalazła się informacja o finansowaniu przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

Do realizacji inicjatywy zaangażowani byli poza jej inicjatorem tj. Stowarzyszeniem GRUPA ODROLNIKA również lokalni mieszkańcy i rolnicy którzy teraz mogą z niej swobodnie i bez przeszkód korzystać.

Do realizacji inicjatywy konieczne było zlecenie usług 2 różnym wykonawcom z czego jedna usługa dotyczyła przygotowania strony internetowej i bazy danych a druga spotu promocyjnego. Spot ten został zamieszczony na stronie internetowej Stowarzyszenia, LGD Dunajec-Biała, profilu facebook stowarzyszenia i innych i na dzień składania rozliczenia ma już 15 oglądnięć. Łączna wartość realizowanej inicjatywy wyniosła: 15 000,00 zł

Korzyści dla środowiska są takie, że baza danych wpłynie z korzyścią na środowisko naturalne ponieważ będą prowadzone działania do zachowania bioróżnorodności i ocalenia od zapomnienia, częstokroć już zapomnianych roślin do których wielu rolników chcących je uprawiać nie ma dostępu ze względu na brak możliwości zakupu materiału nasadzeniowego jak również ras zwierząt występujących w coraz to mniejszej liczbie. I tak np. w przypadku bydła objętego programem ochrony zasobów genetycznych korzyścią dla środowiska będzie zachowanie bioróżnorodności genetycznej, którą w przyszłości będzie można wykorzystać i zwiększenie jego atrakcyjności w wyniku wprowadzenia bydła do krajobrazu przyrodniczego. Korzyścią dla lokalnej społeczności będzie dostęp do mleka o odpowiednich parametrach (charakterystycznych dla tej rasy) i możliwość rozwoju miejscowości w kierunku agroturystycznym. Wypas bydła na łąkach zapewni odpowiedni warunki do życia i rozmnażania się wielu gatunków owadów i zwierząt żyjących w trawie, a także możliwości przenoszenia nasion w łajnie krowim w różne miejsca łąki.